

WM**Karta (sylabus) przedmiotu****Inżynieria Produkcji**

Studia pierwszego stopnia o profilu:

A P

Przedmiot: Systemy zapewniania jakości		IP 1 S 0 5 40-0_0
Status przedmiotu: obowiązkowy		
Język wykładowy: polski		
Rok: III		Semestr: 5
Nazwa specjalności:		
Rodzaj zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia		
Laboratorium	30	
Projekt		
Liczba punktów ECTS:	4	

Cel przedmiotu

C1	Dostarczenie podstawowej wiedzy o światowych standardach funkcjonowania organizacji na rynku gospodarczym.
C2	Dostarczenie elementarnych umiejętności dotyczących projektowania systemów zapewnienia jakości według standardów PN-EN ISO 9001.
C3	Dostarczenie elementarnych umiejętności dotyczących oceny procesu tworzenia wartości dodanej, szacowania wskaźników jakości i nadzorowania procesów wytwórczych.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Znajomość podstaw matematyki – algebra, statystyka, analiza matematyczna.
2	Tok postępowania związany z przetwarzaniem danych.
3	Znajomość zasad graficznej prezentacji wyników doświadczeń.

Efekty kształcenia

W zakresie wiedzy:	
EK 1	Student powinien znać źródła praktycznych strat w działalności dowolnej organizacji oraz znać metody ich oceny oraz zapobiegania ponadto powinien poznać i zrozumieć filozofię podejścia procesowego w działalności każdej organizacji.
EK 2	Student powinien znać istotę zapisów zawartych w normach PN-EN ISO 9001, oraz uzasadnić strategię organizacji wynikającą ze stosowania tego rodzaju standardów
EK 3	Student powinien znać przeznaczenie poszczególnych metod związanych z doskonaleniem i zapewnieniem jakości, ma uporządkowaną wiedzę z zakresu: dokumentowania Systemów Zarządzania Jakością, statystycznej oceny jakości procesów oraz technik nadzorowania a także zna podstawowe metody organizatorskie.
W zakresie umiejętności:	
EK 4	Student powinien rozumieć pojęcie jakości i powinien potrafić zdefiniować ją w dowolnym procesie wytwórczym, student powinien samodzielnie opracować schemat blokowy ilustrujący proces tworzenia jakości i umieć wyeliminować działania nieproduktywne.
EK 5	Student powinien umieć zorganizować zespół wdrażający, a następnie wykorzystując zgromadzoną wiedzę opracować System Zapewnienia Jakości zgodny z PN – EN ISO 9001 dla dowolnej branży, Student potrafi zorganizować zespół oraz pokierować pracami obejmującymi opracowanie dokumentacji Systemu Zarządzania Jakością, potrafi wdrożyć metody analizy i oceny jakości oraz narzędzia nadzorowania procesów technologicznych.
W zakresie kompetencji społecznych:	
EK 6	Student powinien rozumieć mechanizm tworzenia wartości i rozumieć potrzebę ciągłego doskonalenia procesów oraz oceny tzw. kosztów społecznych wyrażone przez funkcję strat – powinien posiadać przygotowanie do nadzorowania wszystkich etapów rozwoju przedmiotu za

	pomocą sterowania statystycznego. Przedmiot w istotny sposób pogłębia wiedzę z zakresu TQM oraz przygotowuje do podejmowania inicjatywy i samodzielności w pracy zespołowej. Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia jakości procesów wytwórczych oraz istotę strategicznej roli TQM.
--	--

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Filozofia jakości: potrzeby wynikające z tzw. kosztów jakości oraz zamrożonego kapitału, pionierzy jakości, pierwsze doświadczenia, terminologia, konieczność unormowania działań wytwórczych.	2
W2	Przykłady rozwoju wybranych produktów w innowacyjnych środowiskach wytwarzania, doświadczenia Japonii, działalność Walter A. Shewharta i E. Deminga.	2
W3	Koncepcja AQL, zasady Deminga i innych twórców, szkoły jakości, podstawowe metody organizatorskie.	2
W4	Tworzenie standardów zarządzania jakością w postaci unormowań ISO 9001, znaczenie norm ISO 9001, w tworzeniu innych standardów dotyczących: ochrony środowiska, bezpieczeństwa sanitarno – epidemiologicznego, laboratoriów.	2
W5	Charakterystyka tak zwanego podejścia procesowego, budowa łańcucha wartości i łańcucha jakości.	2
W6, W7	Charakterystyka wymagań normy ISO 9001	4
W8	Misja przedsiębiorstwa, polityka jakości przedsiębiorstwa.	2
W9, W10	Budowa dokumentacji Systemu Zapewnienia Jakości, plan pracy, redagowanie procedur i instrukcji. ISO, HACCP, QACP	4
W11	Wdrażanie Systemu Zapewnienia Jakości, audyt wewnętrzny.	2
W12	Certyfikowanie Systemu Zapewnienia Jakości	2
W13	Charakterystyka metod oceny jakości, strategia zapobiegania powstawaniu wad.	2
W14	Podstawowe metody nadzorowania jakości, struktury organizacji.	2
W15	Standardy rozwiązań międzynarodowych dotyczące planowania jakości, analiz FMEA, QFD, SPS, DoE, MSA	2
	Suma godzin:	30
Forma zajęć – laboratoria		
	Treści programowe	Liczba godzin
L1	Opracowanie misji i polityki jakości firmy. Redagowanie procedury i instrukcji.	2
L2	Audit wewnętrzny – listy kontrolne.	2
L3, L4	Elementy statystyki opisowej: prezentacja wyników i analiza wyników pomiarów. Miary położenia. Rozkład normalny. Przedział ufności. Weryfikacja hipotez statystycznych.	4
L5	Histogram, karty przebiegu, analiza Pareto, wykresy przyczyna – skutek, wykresy Ishikawy, wykresy ramkowe, wykresy rozrzutu.	2
L6, L7	Badania porównawcze. Test-t dla prób niezależnych. Test-t dla prób zależnych. Test-t dla pojedynczej próby. Zaplanowanie, przeprowadzenie i opracowanie wyników eksperymentu.	4
L8, L9	Badania jednoczynnikowe. Zaplanowanie, przeprowadzenie i opracowanie wyników eksperymentu z wykorzystaniem analizy wariancji.	4
L10, L11	Analiza i interpretacja wyników doświadczeń wieloczynnikowych dwuwartościowych, ułamkowych.	4

L12, L13	Technika wykonywania eksperymentu w blokach. Zaplanowanie, przeprowadzenie i opracowanie wyników eksperymentu z wykorzystaniem analizy wariancji i analizy regresji.	4
L14, L15	Wybrane karty kontrolne X/R, EWMA, CUSUM. Interpretacja wyników, Dobór parametrów. Wiarygodność nadzorowania procesu. Liczbowe wskaźniki jakości.	4
Suma godzin:		30

Narzędzia dydaktyczne

1	Wykład i wykład z prezentacją multimedialną
2	Ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie i analiza wyników doświadczeń

Sposoby oceny

Ocena formująca	
F1	W zakresie wykładu ocena formująca nie jest planowana.
F2	W zakresie ćwiczeń laboratoryjnych: - ocena dopuszczająca do wykonania ćwiczenia, - ocena pracy w trakcie realizacji ćwiczenia
Ocena podsumowująca	
P1	W zakresie wykładu: ocena wyniku kolokwium. (kolokwium I – waga 30%, kolokwium II – waga 70%)
P2	W zakresie ćwiczeń: - ocena podsumowująca jednostkę ćwiczeniową – ocena opracowanego sprawozdania oraz ocena odpowiedzi końcowej - ocena podsumowująca realizowany przedmiot – uwarunkowana otrzymaniem wszystkich pozytywnych ocen cząstkowych (z możliwością poprawiania wyłącznie w ustalonym terminie ocen cząstkowych) wyliczana na zasadzie średniej matematycznej ze wszystkich otrzymanych ocen (łącznie z ocenami cząstkowymi negatywnymi)

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
<i>Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze</i>	60
<i>Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze</i>	2
<i>Przygotowanie się do laboratorium – łączna liczba godzin w semestrze</i>	20
<i>Przygotowanie się do zajęć (kolokwium) – łączna liczba godzin w semestrze</i>	18
Suma	100
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1	S. Płaska, D. Samociuk, Systemy zapewnienia jakości formułowane przez normy ISO serii 9000; Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 1998
2	S. Płaska Wprowadzenie do statystycznego sterowania procesami technologicznymi, Wydawnictwo uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 1998
3	K. Przystupa GHP i GMP w zakładzie gastronomicznym; PAN Lublin, Lublin 2007
4	Dahlgaard J. J., Kristensen K., Kanji G. K., Podstawy zarządzania jakością, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
5	Skrzypek E., Jakość i efektywność, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, 2000 r.

6	Greber T., Statystyczne sterowanie procesami – doskonalenie jakości z pakietem STATISTICA, StatSoft, Kraków 2000 r.
7	Rummler A. P., Brache A. P., Podnoszenie efektywności organizacji, PWE, Warszawa 2000 r.
8	Bank J., Zarządzanie przez jakość, Gebethner & Ska, Warszawa, 1996 r.

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK 1	IP1A_W01 +++ IP1A_W13 +++	C1	W1, W2, W3,	1	F2, P1, P2
EK 2	IP1A_W02 + IP1A_W04 ++ IP1A_W13 +++	C2	W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, W13,	1	F2, P1, P2
EK 3	IP1A_W05 +++ IP1A_W10 +++	C3	W14, W15, L3, L4, L5, L6, L7	1, 2	F2, P1, P2
EK 4	IP1A_U01 +++ IP1A_U03 +++	C2, C3	W4	1	P1
EK 5	IP1A_U02 +++, IP1A_U03 +++, IP1A_U05 +++, IP1A_U08 +++ IP1A_U12 ++	C3	W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, L2	1, 2	F2, P1, P2
EK 6	IP1A_U05 +++, IP1A_U12 ++, IP1A_U13 +++, IP1A_U19 +++	C2, C3	L1, L2, ,L3	2	F2, P2

Formy oceny – szczegóły				
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
EK 1	<i>Sluchacz nie zna źródeł praktycznych strat w działalności dowolnej organizacji oraz nie zna metod ich oceny oraz nie zna filozofii podejścia procesowego.</i>	<i>Student nie posiada usystematyzowanej wiedzy z organizacji przedsiębiorstwa, myli pojęcia lub ich nie rozumie.</i>	<i>Posiadana wiedza jest nie pełna. W znacznym stopniu wiedza jest usystematyzowana. Student nie myli pojęć.</i>	<i>Student zna źródła praktycznych strat w działalności dowolnej organizacji oraz zna metody ich oceny oraz zapobiegania powstawaniu wad. Ponadto zna i rozumie filozofię podejścia procesowego w działalności organizacji produkcyjnych.</i>
EK 2	<i>Student nie zna norm ISO.</i>	<i>Student nie posiada usystematyzowanej wiedzy. Pojęcia myli, nie rozumie ich.</i>	<i>Student zna istotę zapisów zawartych w normach PN-EN ISO 9001, oraz rozumie strategię wynikającą ze stosowania tego rodzaju standardów</i>	<i>Student rozumie posiadaną wiedzę i potrafi zastosować ją w praktyce.</i>

EK 3	<i>Student nie zna metod związanych z doskonaleniem i zapewnieniem jakości.</i>	<i>Student nie posiada usystematyzowanej wiedzy. Myli pojęcia lub ich nie rozumie.</i>	<i>Student zna przeznaczenia poszczególnych metod związanych z doskonaleniem i zapewnieniem jakości. Popelnia błędy podczas próby rozwiązania przedstawionego problemu.</i>	<i>Zna i potrafi wybrać a następnie zastosować metodę związaną z doskonaleniem wybranego systemu produkcyjnego.</i>
EK 4	<i>Student nie zna metod związanych z doskonaleniem i zapewnieniem jakości.</i>	<i>Student nie posiada usystematyzowanej wiedzy. Pojęcia myli lub rozumie istoty problemów.</i>	<i>Student rozumie pojęcie jakości, prawidłowo definiuje jakość w procesie wytwórczym.</i>	<i>Student rozumie pojęcie jakości i potrafi zdefiniować ją w dowolnym procesie wytwórczym.</i>
EK 5	<i>Student nie rozumie czego dotyczy postawione zadanie.</i>	<i>Student nie posiada usystematyzowanej wiedzy. Pojęcia myli lub ich nie rozumie. posiadaną wiedzę. Postawione zadanie realizuje z dużą pomocą zewnętrzną.</i>	<i>Student samodzielnie potrafi opracować schemat blokowy ilustrujący proces tworzenia jakości i potrafi wyeliminować działania nieproduktywne dla przykładowego przedsiębiorstwa produkcyjnego.</i>	<i>Student samodzielnie potrafi opracować schemat blokowy ilustrujący proces tworzenia jakości i potrafi wyeliminować działania nieproduktywne dla przedsiębiorstwa produkcyjnego. Opracowane zadanie wspiera właściwie rozumianymi wskaźnikami jakości.</i>
EK 6	<i>Student nie potrafi rozwiązać postawionego zadania.</i>	<i>Przedstawione rozwiązanie jest powierzchowne i zawiera istotne błędy.</i>	<i>Student potrafi zorganizować zespół wdrażający, a następnie wykorzystać zgromadzoną wiedzę do opracowania Systemu Zapewnienia Jakości zgodny z PN – EN ISO 9001 dla dowolnego przedsiębiorstwa produkcyjnego.</i>	<i>Student potrafi zorganizować zespół wdrażający, a następnie wykorzystując zgromadzoną wiedzę, potrafi opracować System Zapewnienia Jakości zgodny z PN – EN ISO 9001 dla dowolnej branży. Zna zasady certyfikacji a opracowane rozwiązanie nadaje się do certyfikacji.</i>

Autor programu:	Prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska
Adres e-mail:	wm.ka@pollub.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Automatykacji
Osoba, osoby prowadzące:	prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska, dr M. Bogucki